ECLI:LV:ZRT:2025:0122.19530190323.2.S
Lieta Nr. 19530190323, K73-0247-25/47

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Tukumā 2025.gada 22.janvārī

Zemgales rajona tiesa,
tiesnese Agnese Adgere,
piedaloties prokurorei Maijai Dārziņai,
aizstāvei Dagnijai Barakai,
izskatīja atklātā tiesas sēdē krimināllietu /pers. A/, personas kods /personas kods/, apsūdzībā pēc Krimināllikuma 130.panta trešās daļas 6.punkta.

Aprakstošā daļa

[1] /pers. A/ tīši nodarīja vieglus miesas bojājumus personai, ar kuru noziedzīgā nodarījuma izdarītājs ir pastāvīgās intīmās attiecībās, tālāk norādītajos apstākļos.

2023.gada 19.augustā ap plkst.04.15 /pers. A/ alkohola ietekmē, atrodoties dzīvesvietā /adrese.A/, būdams agresīvi noskaņots un dusmu vadīts, kopīgas alkohola lietošanas un savstarpēja konflikta laikā ar /pers. B/ nolūkā nodarīt miesas bojājumus paņēma no galda keramisko krūzi un ar to vienu reizi tīši iesita /pers. B/ pa galvas kreisās puses auss daļu. Pēc tam satvēra /pers. B/ aiz matiem un vilka viņu pa grīdu, tādējādi izraujot viņai matus. /pers. A/ prettiesisko darbību rezultātā cietušajai tika nodarīti viegli miesas bojājumi – griezta brūce kreisās aizauss apvidū –, kas izraisīja īslaicīgu veselības traucējumu no 7 līdz 21 dienai.

Tādējādi /pers.A/ izdarīja Krimināllikuma 130.panta trešās daļas 6.punktā paredzēto noziedzīgo nodarījumu.

Motīvu daļa

[2] Tiesas sēdē apsūdzētais /pers. A/ atzina savu vainu viņam izvirzītajā apsūdzībā Krimināllikuma 130.panta trešās daļas 6.punktā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā un pauda viedokli neizdarīt pierādījumu pārbaudi tiesas izmeklēšanā. Tiesai pēc lietas materiālu pārbaudes nav šaubu par apsūdzētā vainu viņam izvirzītajā apsūdzībā visā tās apjomā. Ievērojot norādītos apstākļus, atbilstoši Kriminālprocesa likuma 499.panta pirmās daļas nosacījumiem tiesa pieņēma lēmumu neizdarīt pierādījumu pārbaudi tiesas izmeklēšanā.

Tiesa atzīst, ka apsūdzētā /pers. A/ darbības pareizi kvalificētas kā Krimināllikuma 130.panta trešās daļas 6.punktā paredzētais noziedzīgais nodarījums – tīša vieglu miesas bojājumu nodarīšana personai, ar kuru noziedzīgā nodarījuma izdarītājs ir pastāvīgās intīmās attiecībās. Tiesa atzīst par pierādītu apsūdzētā /pers. A/ vainīgumu Krimināllikuma 130.panta trešās daļas 6.punktā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā.

[3] Lemjot par apsūdzētajam /pers. A/ nosakāmo sodu, tiesa ņem vērā tālāk norādītos apstākļus.

[3.1] Vērtējot apsūdzētajam /pers. A/ nosakāmā soda veidu un mēru, tiesa ņem vērā Krimināllikuma 46.panta pirmās daļas nosacījumus, ka sods nosakāms tādā apmērā, kādu par izdarīto noziedzīgo nodarījumu paredz šā likuma sevišķās daļas attiecīgā panta sankcija, ievērojot šā likuma vispārīgās daļas noteikumus. Turklāt tiesa ņem vērā Krimināllikuma 46.panta otrajā un trešajā daļā noteiktos soda veida un mēra noteikšanas kritērijus, proti, nosakot soda veidu, jāņem vērā izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu, radīto kaitējumu un vainīgā personību, bet, nosakot soda mēru – atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus.

Turklāt atbilstoši Krimināllikuma 35.panta otrajai daļai, vērtējot apsūdzētajam nosakāmo sodu, tiesa ņem vērā soda mērķi: 1) aizsargāt sabiedrības drošību; 2) atjaunot taisnīgumu; 3) sodīt vainīgo personu par izdarīto noziedzīgo nodarījumu; 4) resocializēt sodīto personu; 5) panākt, lai notiesātais un citas personas pildītu likumus un atturētos no noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas.

Par Krimināllikuma 130.panta trešās daļas 6.punktā paredzēto noziedzīgo nodarījumu noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas laikā bija paredzēti sodu veidi – brīvības atņemšana uz laiku līdz trim gadiem vai īslaicīga brīvības atņemšana, vai probācijas uzraudzība, vai sabiedriskais darbs, vai naudas sods.

[3.2] Vērtējot apsūdzētā /pers. A/ izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu un radīto kaitējumu, tiesa ņem vērā, ka apsūdzētā izdarītais noziedzīgais nodarījums atbilstoši Krimināllikuma 7.panta trešajai daļai klasificējams kā mazāk smags noziegums, kas radījis apdraudējumu cietušās veselībai. Izvērtējot izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturojošos apstākļus, tiesa atzīst, ka tie raksturojas ar augstu kaitīguma pakāpi, salīdzinot ar citiem līdzīga veida noziedzīgiem nodarījumiem, jo, lai arī miesas bojājumi cietušajai nodarīti vienas traumatiskas darbības rezultātā, tie nodarīti pa cietušās galvu, kas atzīstama par dzīvībai svarīgu ķermeņa vietu, kur nodarīti miesas bojājumi ar augstu iespējamību var radīt arī dzīvības apdraudējumu. Turklāt pēc sitiena izdarīšanas pa cietušās galvu apsūdzētais turpinājis vardarbīgu uzvedību, satverot cietušo aiz matiem un velkot viņu pa grīdu. Ar noziedzīgo nodarījumu cietušajai nodarītas morālas ciešanas psihoemocionālu pārdzīvojumu veidā un fizisku sāpju veidā, kā arī mantisks kaitējums par ārstniecības izdevumiem 22 *euro* apmērā.

[3.3] Vērtējot apsūdzētā /pers. A/ personību, tiesa ņem vērā, ka apsūdzētais atbilstoši tiesas sēdē norādītajam ir ar 8 klašu izglītību, 3.grupas invalīds, nodarbināts gadījuma rakstura darbos, apgādājamu personu nav, daļēji finansiāli palīdz cietušajai /pers. B/, ir vairākas veselības problēmas, sakarā ar kurām apmeklē ārstus, hronisku saslimšanu nav. Tiesas sēdē apsūdzētais /pers. A/ norādīja, ka ar cietušo ir izlīguši, atvainojies viņai un kompensējis nodarīto mantisko kaitējumu 22 *euro* apmērā, nožēloja izdarīto. Lietā iesniegts ar Valsts probācijas dienesta starpniecību starp apsūdzēto un cietušo noslēgts izlīgums.

Atbilstoši Informācijas centra Sodu reģistra datiem apsūdzētais /pers. A/ pirms izskatāmajā lietā izdarītā noziedzīgā nodarījuma nav sodīts, ar Rietumzemgales prokuratūras prokurora 2023.gada 28.novembra priekšrakstu par sodu /pers. A/ piemērots sabiedriskais darbs uz 150 stundām par Krimināllikuma 130.panta otrajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu (*priekšraksts stājies spēkā 2023.gada 16.decembrī – sabiedriskā darba sods*

izciests 2024.gada 9.aprīlī). Prokurore tiesas sēdē iesniedza Zemgales rajona tiesas 2024.gada 30.jūlija lēmumu, ar kuru apmierināts /pers. B/ pieteikums un /pers. A/ noteikti pagaidu aizsardzības līdzekļi pret vardarbību, un Rietumzemgales prokuratūras 2024.gada 20.decembra lēmumu par krimināllietas /pers. A/ apsūdzībā par Krimināllikuma 168.[1] pantā paredzēto noziedzīgo nodarījumu nodošanu tiesai.

No Valsts probācijas dienesta izvērtēšanas ziņojuma izriet, ka /pers. A/ uzvedība, domāšanas veids un emocionālā stabilitāte var veicināt jaunu tāda paša veida noziedzīgu nodarījumu izdarīšanu, ja apsūdzētais nerisinās ar alkohola lietošanu saistītās problēmas un neizbeigs destruktīvās attiecības ar /pers. B/. Izvērtēšanas ziņojumā arī secināts, ka, strādājot ar /pers. A/, iespējams kaut kādā mērā ietekmēt viņa alkohola lietošanas paradumus, papildināt zināšanas par problēmas risināšanas prasmēm, sekmēt atbildības uzņemšanos par savu uzvedību. Valsts probācijas dienesta ieskatā, lai novērstu jauna noziedzīga nodarījuma izdarīšanas riskus, /pers. A/ būtu lietderīgi noteikt brīvības atņemšanas sodu nosacīti, kas ļautu strādāt ar /pers. A/ domāšanas un uzvedības tiem apstākļiem, kas veicina atkārtota noziedzīga nodarījuma izdarīšanas iespējamību.

[3.4] Atbilstoši Krimināllikuma 46.panta ceturtajai daļai brīvības atņemšanas sodu par kriminālpārkāpumu un mazāk smagu noziegumu piemēro, ja soda mērķis nav sasniedzams, nosakot kādu no attiecīgā panta sankcijā paredzētajiem vieglāka soda veidiem. Tādējādi tiesai sākotnēji jāizvērtē iespējamība sasniegt soda mērķi ar brīvības atņemšanai alternatīvajiem sodu veidiem.

Izvērtējot /pers.A/ izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu, proti, tā individuālos izdarīšanas apstākļus, radīto apdraudējumu un kaitīgumu, ar noziedzīgo nodarījumu radīto kaitējumu, vainīgā personību, proti, apstākļus, kas norādīti sprieduma [3.2]. un [3.3]. punktā, tiesa atzīst, ka par apsūdzētā izdarīto noziedzīgo nodarījumu soda mērķi ir iespējams sasniegt, piemērojot viņam ar brīvības atņemšanu nesaistītu soda veidu, proti, nosakot sodu probācijas uzraudzības veidā un piespiedu kārtā iesaistot /pers. A/ viņa vecumam, psiholoģiskajām īpašībām un attīstības līmenim piemērotos sociālās uzvedības korekcijas un sociālās rehabilitācijas pasākumos. Tiesas ieskatā probācijas uzraudzības soda veids /pers. A/ atzīstams par atbilstošu un ticami sasniegs Krimināllikuma 35.panta otrajā daļā noteikto soda mērķi visos tā aspektos. Nosakot šādu soda veidu, tiesa ņem vērā arī /pers. A/ personību raksturojošos apstākļus un alkohola lietošanas paradumus, kas atbilstoši Valsts probācijas dienesta izvērtēšanas ziņojumā secinātajam var veicināt jaunu noziedzīgu nodarījumu izdarīšanu, tādējādi probācijas uzraudzība nodrošinās iespēju strādāt ar /pers. A/ domāšanas un uzvedības tiem apstākļiem, kas var veicināt atkārtota noziedzīga nodarījuma izdarīšanas iespējamību. Arī tas apstāklis, ka apsūdzētais /pers. A/ pirms izskatāmajā lietā izdarītā noziedzīgā nodarījuma agrāk nav sodīts, bet vēlāk ar prokurora priekšrakstu par sodu viņam piemērots sabiedriskais darbs, kurš izciests, tiesas ieskatā dod pamatu atzinumam, ka tieši darbs ar apsūdzētā domāšanas, uzvedības un kaitīgu ieradumu maiņu visefektīvāk nodrošinās soda mērķa sasniegšanu.

Savukārt to apstākli, ka pēc izdarītā noziedzīgā nodarījuma /pers. A/ noteikti pagaidu aizsardzības līdzekļi pret vardarbību un tiesai nodota krimināllieta /pers. A/ apsūdzībā par Krimināllikuma 168.[1] pantā paredzēto noziedzīgo nodarījumu, ievērojot Kriminālprocesa likuma 19.pantā ietverto nevainīguma prezumpciju, nav tiesiska pamata vērtēt kā apsūdzētā personību negatīvi raksturojošu apstākli bargāka soda veida noteikšanai izskatāmajā lietā, ja soda veids par izdarīto noziedzīgo nodarījumu noteikts, izvērtējot visus tos apstākļus, kas atbilstoši Krimināllikuma nosacījumiem vērtējami soda noteikšanā. Tāpat pirms notiesājoša sprieduma spēkā stāšanās dienas nav tiesiska pamata atzinumam par to, ka apsūdzētais /pers. A/ turpina izdarīt jaunus noziedzīgus nodarījumus.

Arī Augstākās tiesas Senāts norādījis, ka, ievērojot nevainīguma prezumpciju, valsts amatpersonām, jo īpaši tiesnešiem, kas izskata attiecīgo lietu, jāatturas no publiskiem paziņojumiem vai norādēm savos nolēmumos par apsūdzētā vainīgumu citā kriminālprocesā viņam inkriminēta noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, pirms viņa vainīgums tajā ticis konstatēts ar spēkā esošu personu nereabilitējošu nolēmumu (*Latvijas Republikas Senāta Krimināllietu departamenta 2023.gada 17.maija lēmums lietā Nr. SKK-145/2023 (ECLI:LV:AT:2023:0517.11352014221.5.L)*).

[3.5] Lemjot par /pers. A/ nosakāmā soda mēru, tiesa saskaņā ar Krimināllikuma 47.panta otro daļu konstatē apsūdzētā atbildību mīkstinošus apstākļus – savas vainas atzīšanu un izdarītā nožēlu un to, ka apsūdzētais ar cietušo noslēdzis izlīgumu. Savukārt par apsūdzētā /pers. A/ atbildību pastiprinošu apstākli saskaņā ar Krimināllikuma 48.panta pirmās daļas 12.punktu atzīstama noziedzīgā nodarījuma izdarīšana alkohola ietekmē.

Ievērojot to, ka apsūdzētajam /pers. A/ konstatēti divi atbildību mīkstinoši apstākļi, probācijas uzraudzības soda mērs apsūdzētajam nosakāms, to pietuvinot zemākam likumā paredzētajam probācijas uzraudzības soda mēram, savukārt ievērojot to, ka apsūdzētajam konstatēts viens atbildību pastiprinošs apstāklis, soda mērs samērīgi paaugstināms virs minimālā likumā paredzētā tā mēra.

Tiesa ņem vērā arī to, ka apsūdzētais /pers. A/ izmantojis Kriminālprocesa likuma 21.pantā paredzētās tiesības uz sadarbību vienkāršāka procesa veida izvēlē, piesakot lūgumu neizdarīt pierādījumu pārbaudi tiesas izmeklēšanā, tādējādi veicinot ātrāku krimināltiesisko attiecību taisnīgu noregulējumu.

[3.6] Galīgais sods apsūdzētajam /pers. A/ nosakāms atbilstoši Krimināllikuma 50.panta piektajai daļai (*likuma redakcijā līdz 2024.gada 31.decembrim*) pēc noziedzīgu nodarījumu kopības ar Rietumzemgales prokuratūras prokurora 2023.gada 28.novembra priekšrakstu par sodu, piespriestos sodus kā atšķirīgus soda veidus pilnīgi saskaitot. Turklāt /pers.A/ soda laikā ieskaitāms pilnībā izciestais sabiedriskā darba sods pēc minētā priekšraksta.

[4] Apsūdzētajam/pers. A/ kriminālprocesā piemēroti drošības līdzekļi – pieteikšanās noteiktā laikā policijas iestādē un aizliegums tuvoties /pers. B/ tuvāk par 5 metriem. Tiesa atzīst, ka minētie drošības līdzekļi atzīstami par apsūdzētā tiesību samērīgi ierobežojošiem atbilstoši noziedzīgā nodarījuma raksturam un tiesas noteiktajam sodam, tāpēc tie atstājami negrozīti līdz sprieduma spēkā stāšanās laikam nolūkā nodrošināt apsūdzētā pieejamību turpmākā procesa gaitā un sprieduma izpildi.

[5] Tiesas sēdēs pēc norīkojuma apsūdzētā /pers. A/ valsts nodrošināto aizstāvību veica zvērināta advokāte Dagnija Baraka. Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 84.panta otro daļu un Ministru kabineta 2009.gada 22.decembra noteikumiem Nr. 1493 „Noteikumi par valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības apjomu, samaksas apmēru, atlīdzināmajiem izdevumiem un to izmaksas kārtību" atbilstoši iesniegtajiem paziņojumiem par juridiskās palīdzības sniegšanu pēc norīkojuma advokātei no valsts līdzekļiem izmaksājami 217,80 *euro*.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 367.panta pirmās daļas 4.punktu un 368.panta pirmo daļu šo izdevumu samaksas pienākums valsts labā uzliekams apsūdzētajam /pers. A/. Lietā nav ziņu par apsūdzētā mantisko stāvokli, kas atbilstoši Kriminālprocesa likuma 85.panta pirmās daļas 1.punktam izslēdz iespēju samaksu par aizstāvja palīdzību nodrošināt no saviem līdzekļiem.

[6] Atbilstoši Kriminālprocesa likuma 240.panta pirmās daļas 1.punktam krūzes lauskas, matu šķipsna un traipa nomazgājums, kas glabājas Valsts policijas Zemgales reģiona pārvaldes Rietumzemgales iecirkņa mantu glabātuvē, kā priekšmeti, kuriem nav vērtības, iznīcināmi.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 511., 512., 520., 527.–530.pantu, tiesa

nosprieda

/pers. A/ atzīt par vainīgu Krimināllikuma 130.panta trešās daļas 6.punktā paredzētajā noziedzīgajā nodarījumā un sodīt ar probācijas uzraudzību uz 1 gadu 6 mēnešiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta piekto daļu (*likuma redakcijā līdz 2024.gada 31.decembrim*) pēc noziedzīgu nodarījumu kopības ar Rietumzemgales prokuratūras prokurora 2023.gada 28.novembra priekšrakstu par sodu, pilnīgi saskaitot piespriestos sodus, galīgo sodu /pers. A/ noteikt – probācijas uzraudzību uz 1 gadu 6 mēnešiem un sabiedrisko darbu uz 150 stundām.

Saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta piekto daļu (*likuma redakcijā līdz 2024.gada 31.decembrim*) /pers. A/ soda laikā ieskaitīt pilnībā izciesto sabiedriskā darba sodu pēc Rietumzemgales prokuratūras prokurora 2023.gada 28.novembra priekšraksta par sodu – 150 sabiedriskā darba stundas.

Noteikt /pers.A/ galīgo izciešamo sodu – probācijas uzraudzību uz 1 gadu 6 mēnešiem.

/pers. A/ piemērotos drošības līdzekļus – pieteikšanos noteiktā laikā policijas iestādē un aizliegumu tuvoties /pers. B/ tuvāk par 5 metriem – negrozīt līdz spriedums stāsies spēkā.

Piedzīt no /pers. A/ valsts ienākumos procesuālos izdevumus 217,80 *euro* par viņam valsts nodrošināto juridisko palīdzību tiesā, nosakot termiņu to labprātīgai atlīdzināšanai – 30 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas –, maksājumu apliecinošu dokumentu iesniedzot Zemgales rajona tiesā.

Krūzes lauskas iepakojumā ar drošības uzlīmi Nr. 21-136385, matu šķipsnu iepakojumā ar drošības uzlīmi Nr. 21-136386 un traipa nomazgājumu iepakojumā ar drošības uzlīmi Nr. 21-136387, kas glabājas Valsts policijas Zemgales reģiona pārvaldes Rietumzemgales iecirkņa mantu glabātuvē, – iznīcināt.

Uzlikt par pienākumu /pers. A/ 10 darba dienu laikā pēc sprieduma spēkā stāšanās pieteikties soda izpildes uzsākšanai Valsts probācijas dienesta teritoriālajā struktūrvienībā atbilstoši dzīvesvietai.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Zemgales apgabaltiesā, iesniedzot apelācijas sūdzību vai protestu Zemgales rajona tiesā 10 darba dienu laikā pēc pilna sprieduma pieejamības dienas.

Pilns spriedums pieejams 2025.gada 17.februārī.

A. Adgere